

fand, ærlig og varig Entighed mellem os og Hertugdømmernes Beboere, naar de ikke vare enige om Fællesforfatningen. Det er aabenbart, og forekommer mig ligefrem at fremgaae af Historiens Vidnesbyrd, at, dersom vor Fællesforfatning gives paa nogen anden Maade, saa vil det første Røre i Europa fremtvinge accurat det Samme som i 1848, saa ville vi atter til den Tid have et Slesvig-holsteenskt Oprør lige for vore Døre, uden maaskee til den Tid at have den Magt at modstaae det med, som sidste Gang; i alt Fald ville vi have en svagere Grund at staae paa. Muligt, at Vor Herre ogsaa da vil være med os, men det kan Ingen af os vide. — Jeg troer derfor, at vi maae bevare vor Grundlov saaledes, som vi have den, indtil Regjeringen viser, at den kan og vil gjennemføre Fællesforfatningen paa lovlig Maade; kan eller vil den ikke det, saa maae vi heller finde os i at blive i den Tilstand, hvori vi nu ere, hvilken, som det forekommer idetmindste mig, dog ikke er saa overmaade slet. Det værste ved den nærværende Tilstand er det færegne Forhold, hvori Regjeringen har stillet sig til Rigsdagen, og som aldeles ikke er nødvendigt. Der har jo dog allerede i nogle Aar bestaaet en Rigsdag her i Landet, uden at et saadant Forhold har fundet Sted. Jeg veed meget vel, at der er Mange her i Landet, navnlig her i Kjøbenhavn, som ere misfornøiede med vor Valglov, og ønske, at den skulde affattes og derfor ønske en Fællesforfatning. Jeg troer ikke, at jeg behøver at nævne for Thinget — min tidligere Virksomhed haaber jeg vil støtte mig imod enhver Antagelse af det Modsatte — at jeg elsker vor Valglov, og jeg troer ogsaa, at der ikke vil hengaae lang Tid, inden vi ville faae at see, at ogsaa den Deel af Folket, som dog ikke omfatter grumme Mange, og som vistnok kun findes her i Kjøbenhavn i Salonerne, og som ere af en modsat Mening, at ogsaa den, siger jeg, vil erkiende, at den danske Valglov kan tilveiebringe og har tilveiebragt en vordentlig respectabel Repræsentation, en Repræsentation, som har været et sandt Udtryk af det danske Folk, og det er det Væsentligste. Dersom vi ikke faae en saadan, og

gjennem en saadan Repræsentation for hele Monarchiet faae indført en Fællesforfatning, beder jeg for mit Bedkommende, Gud bevare Danmark for nogenstunde at faae en Fællesforfatning.

Ordføreren: Det forekommer mig nødvendigt, saaledes som Sagen nu er stillet, at vise, hvorledes Udvalgets Fleertal er kommet til at opfatte og bedømme Sagen ganske anderledes. Det ærede Medlem har en meget stor Fortjeneste i denne Sag, idet han har begyndt sit Foredrag med at sige: Jeg hører til dem, som ikke troe paa, at nogen Fællesforfatning for det danske Monarchi kan komme istand (Magaard: Som kunde forenes med Danmarks Frihed og Selvstændighed), som kunde forenes med Danmarks Riges Frihed og Selvstændighed. Det er godt at vide dette om alle dem, som dele den samme Mening. Udgaende fra denne Betragtningssmaade kunne de let komme til at lægge den Udvikling, paa hvilken de ikke troe, saadanne Hindringer i Veien, at den aldrig kan komme istand. Man maa vel lægge Mærke til, at det, man saa aldeles flyder fra sig, kommer man ogsaa til at vægre sig imod paa en saadan Maade, at man maaskee forhindrer dets Tilblivelse. Men Spørgsmaalet er ikke alene dette, det staaer ikke som et enestaaende Spørgsmaal; men der ligger ved Siden af det: kan Danmarks Frihed og Selvstændighed bevares under de nærværende Omstændigheder uden ved Hjælp af Fællesforfatningen? kan Danmark blive ved at bestaae i den stykkevise Form, det nu har? Det er det, som en meget stor Deel af Rigsdagen — idetmindste var det Tilfældet i Udvalget — antog og antager for en Umulighed. Deri ligger den hele Meningsforskjel. Det kan gjerne være, at Mange af dem, som tilstræbe og tvirgt tilstræbe Fællesforfatningen, ogsaa ere usikre om, hvorvidt denne Fællesforfatning kan tilveiebringe de Goder, man haaber deraf, og som Regjeringen tilfuger, men de see, at i den denne er der saamange Banffeligheder og saa overveiende Banffeligheder, at idetmindste Forsøget maa gjøres. Den ærede Rigsdagsmand vil dog vistnok ikke sige, at Forsøget aldrig har været forudsat at skulle gjøres med Hensyn til Andet end det, som vi nu omtale